

Meteorok

Sajnos, hasonlóan az elmúlt évek gyakorlatához, az idén sem ment zökkenőmentesen az augusztusi észlelőlista összeállítása. A változatos formában beküldött észlelések közül néhány nem jutott el az észlelőlista összeállítójához — legalábbis papíron nem. E „csapás” leginkább az elektronikus úton beküldött „gyorsjelentéseket” sújtotta, mivel nem követte őket a hagyományos, papíros, megszokott formátumnak megfelelő megerősítés. (Meg kell hagyni ugyanakkor, hogy ezek voltak azon észlelések, amelyeket szinte azonnal megkaptak a nemzetközi meteoros szervezetek.) Konkrétan: a csallóközi, a kaposváriak és a debreceniek megfigyelési óraszámai nem szerepeltek múlt rovatunk észlelőlistájában, bár az utóbbiakat pl. külön említettük, dicsértük a beszámolóban. Hasonlóan nem szerepeltek a nagy gerecsei csoport megfigyelései — bár ők nem panasztak ezt. A hiányosságokat alább pótoljuk. A másik végletet azok a megfigyelők jelentik, akik ugyan észleltek (pl. a székesfehérváriak), de mind a mai napig nem jutottak el hozzánk adataik. Ezek természetesen most sem szerepelhetnek a 86,5 órányi észlelést tartalmazó pótlistánkbán:

Észlelő	Észl. (ó)	Észlelő	Észl. (ó)
Ádám Zsolt (Debrecen)	4,8	Kudor Gyöngyvér (Budapest)	4,6
Gyarmati László (Mezőberény)	4,6	Losonci Dénes (Debrecen)	4,8
Havassy Dóra (Budapest)	4,6	Miklós Teréz (Kaposvár)	2,0
Hevesi Zoltán (Kaposvár)	8,0	Mizser Attila (Budapest)	foto
Ifj. Hevesi Zoltán (Kaposvár)	6,1	Németh Lóránt Bence (Sé)	4,6
Horváth Attila (Debrecen)	4,8	Nyári Szabolcs (Debrecen)	4,8
Iskum József (Debrecen)	foto	Sárnecky Krisztián (Budapest)	4,6
Kántor Józsefné (Debrecen)	4,8	Tepliczky István (Tata)	4,6
Kereszturi Ákos (Budapest)	4,6	Tóth Tamás (Budapest)	4,6
Kőszegi Attila (Debrecen)	4,8	Zajác György (Debrecen)	4,8

Csallóközkiúrtón a Corvus '96 megfigyelőtábor keretében figyelték meg a Perseidákat a csallóközi amatőrök. A lelkes megfigyelőcsapat az időjárás „jóváltából” mérsékelt sikert könyvelhetett el — hasonlóan az ország más észlelőcsoportjaihoz. Ugyanők áprilisban Lég mellett a Lyridák maximumát is figyelemmel kísérték. Kimaradtak továbbá a mogyorósbányai táborozók és ifj. Erdei József vizuális és teleszkopikus észlelései is. A megkésve beérkezett áprilisi megfigyelések — összesen 37,5 órányi anyag — észlelőlistája alább olvasható:

Észlelő	Észl. (ó)	Észlelő	Észl. (ó)
Csörgei Tibor (Lég, SK)	5,0	Németh Gergely (Lég, SK)	4,0
Engler Gábor (Lég, SK)	3,0	Németh Piroska (Lég, SK)	1,0
Ifj. Erdei József (Bogyiszló)	0,5	Németh Szilárd (Lég, SK)	5,0
Farkas Erzsébet (Esztergom)	1,0	Pálinkás Norbert (Mogyorósbánya)	1,0
Haga László (Tatabánya)	1,0	Szalai Attila (Dunaalmás)	1,0
Keszőce Ferenc (Lég, SK)	1,0	Varga György (Lég, SK)	2,0
Kiss Zsolt (Lég, SK)	5,0	Varga József (Lég, SK)	4,0
Méhes Ottó (Lég, SK)	1,0	Zsombok Gábor (Esztergom)	1,0

„Radarozós” meteorészlelés :-)

(A cím utáni jelölés egy mosolygó arcot jelképez, és — az elektronikus levelezés gyakorlatából szedve — azt hivatott jelezni, hogy humoros dologról van szó.)

Íme, Iskum József beszámolója:

„Csak most jutott al a tudatomig, hogy augusztus jó régen elmúlt. Én is lemaradtam egy kis beszámolóval. Aug. 11/12-e éjszakájának első felében Tordason fotóztam, összesen 214 per-cet. Döbbenés, de egyetlen meteort sem csíptem el! Éjjel 2 óra körül a fotózást abbahagytam, mert befelhősödött. Elkezdtem fázni, ezért egy paplannal a hátamon a kert végébe botorkáltam, ahol majdnem körpanoráma volt. Hogy lefedjem az egész eget, elkezdtem forogni, mint egy radar, kb. 4 ford./perc sebességgel. Sűrűn láttam meteorokat, kb. 20–30 mp-enként, nagyobb részük halványabb, de akadt néhány -2^m , -3^m -s.

Még a »radarozás« előtt, a fotózás közben (20:20 UT körül) láttam azt a hatalmas villanást, amely teljesen petárdaszzerű volt, persze hang nélkül. Felállva, É felé nézve ott éktelenkedett az égen egy fényes nyom, amely 7x50 B-vel 5 percig látszott. Alakja a végén a nyitó kapcsos zárójelhez hasonlított.

Azért az a »radarozás« nagy szám volt, mindenkinek ajánlom kipróbálását. Legközelebb is így érzélek, ha egyedül vagyok kint. Csak hát egy kicsit szédítő!... ”

Fényes nappali tűzgömb

Az alábbi hír elektronikus úton érkezett: október 17-én 11:35 UT-kor Hollandia északi részéből több helyről is látták azt a fehér, magnéziumfényű, 2 másodpercig tündöklő, pulzáló nappali tűzgömböt, amely az északi látóhatár fölött 30 fok magasan tűnt fel, és mintegy 8 fokos utat tett meg. Bizonyára máshonnan is láthatták a jelenséget, így további beszámolók várhatók róla.

Észlelési ajánlat — Quadrantidák '97

A meteorraj maximuma 1997. január 3-án délelőtt 11 óra UT-re van előrejelezve. Bár a hullás a tapasztalatok szerint rövid időszakú, mindenképpen érdemes mindkét éjszakán megkísérelni az észlelést. Az utolsó negyedben lévő Hold éjfél körül kel, és a radiáns közelében tartózkodik. Mivel a radiáns pont éppenhogy cirkumpoláris helyzetű, nagyon érdemes a 3-án alkonyat utáni kora esti órákban megkezdenni a megfigyelést. Várhatóan sok látványos, lassú, hosszú, nyomot hagyó meteor élményben lehet részünk.

Felhívjuk a figyelmet a Quadrantidák rádiós észlelésére. A nappali nagy radiáns-magasság és a viszonylag rövid intenzív hullási időszak ideális lehetőség a látványos rádiós eredményekre. Mivel rovatunkban elég régen jelent meg rádiós megfigyelési útmutató, a téma iránt érdeklődők keressék meg a rovatvezetőt.

Változás a meteorészlelések beküldésében

Hosszú keresgélés eredményeképpen a jövőben sikerül segítséget kapnom a meteor-rovat „üzemeltetéséhez”. 13 év után megváltozik a megfigyelések beküldési címe — kérjük észlelőinket, a jövőben a következő címre továbbítsák, minden hó 6-áig:

Fodor Tamás, 1214 Budapest, Kosmosz sétány 5., III/11.

Az MCSE Meteor megfigyelő Csoportjának szervezési feladatait továbbra is e sorok írója látja el. A meteorészlelések számítógépes rögzítésében és feldolgozásában várjuk budapesti, saját számítógéppel és internetes kapcsolattal rendelkező, és persze a meteorészlelések iránt érdeklődő tagtársaink jelentkezését! Angol nyelvű, meteorozással kapcsolatos anyagok fordítására vállalkozók jelentkezését is várjuk.

Tepliczky István